

Bezpečná cesta do školy

Užitečným a ne zatím zcela využívaným prostředkem ke zvýšení bezpečnosti našich dětí při docházce do školy v městské části Brno sever je vypracování plánu bezpečných cest do školy. Jde o zjednodušený plán naší městské části s dislokací škol a s vyznačením docházkové trasy do školy v návaznosti k intenzitě dopravy na příslušných komunikacích.

Podle osvědčené metodiky, se budou na vypracování tohoto projektu podílet vedle městského úřadu, městské policie také ostatní organizace zajišťující bezpečnost dopravy v místě a pochopitelně i místní politici, kteří jsou s problematikou obeznámeni nejlépe.

Je důležité, aby plán bezpečné cesty do školy postihoval pokud možno všechna místa zvýšeného ohrožení dětí a aby byla volena co nejkratší spojnice bydliště se školou, s minimem veškerých rizik, konfliktních míst, či s křížením rušných dopravních cest

Pozor na nebezpečná místa, jako jsou periferie, odlehlé, hustými křovinami obklopené a nepřehledné lokality viz rokle na Lesné, nebo špatně schůdná místa, nábřeží vodních toků a nádrží, mosty, neosvětlené podchody a nadchody, které můžeme najít i v dalších městských částech, pokud děti musí dojíždět.

Řešením je soustavné poučování žáků v rozsahu přiměřené dopravní výchovy, vložené do učiva jednotlivých předmětů anebo realizované ve speciálním předmětu, jehož zavedení současné legislativní podmínky umožňují, trvalá osvěta rodičů a vypracování plánu bezpečných cest do školy, by měly být součástí základního pedagogického dokumentu každé školy, kterým je školní vzdělávací program.

Plné funkčnosti tohoto projektu se dá dosáhnout pouze ve spolupráci dětí, jejich rodičů, učitelů a školy, které navštěvují.

Zjednodušeně se dá říct, že :

- rodiče společně s dětmi zakreslí do mapy nejkratší cestu do školy a označí nejrizikovější místa, kde by eventuelně mohlo vzniknout potencionální nebezpečí.
- škola na základě těchto podnětů vypracuje společně se žáky mapu, kde tato riziková místa budou zřetelně označena a pod vedením pedagogů v rámci výuky budou žáci a studenti poučeni o možných rizicích. Ideální je výuka přímo „v terénu „

Učitelé ZŠ s kompetencí pro dopravní výchovu by měli rodiče dětí na třídních schůzkách soustavně informovat o zásadách bezpečné pěší komunikace.

K těmto všeobecným pravidlům patří zejména :

- dítě má vstávat včas a vycházet z domova tak, aby nebylo cestou nuceno ke spěchu. Jde o principiální předcházení stresu a nervozitě jako prapříčinu nehod
- v prvním období školní docházky má rodič doprovázet dítě osobně, po delší dobu, a po celé trase cesty do školy, a opakovaně upozorňovat na jednotlivá rizika a místa ohrožení. Jedině tímto cvičením se vytvoří správné návyky pro samostatný bezpečný pohyb v dopravním provozu
- dítěti se má pravidelně vštěpovat, aby se před vstupem do vozovky pozorně a opakovaně rozhlédlo a přesvědčilo se, že se neblíží žádné vozidlo, které by je mohlo ohrozit. Tuto opatrnost je nutno uplatňovat i na všech druhích chráněných přechodů pro chodce
- oblečení dětí pro jakýkoliv pohyb venku, cestu do školy a ze školy, za sportem a

mimoškolními aktivitami, by mělo být světlé, výrazné, pestré, dobře zdaleka viditelné, nejlépe s reflexními prvky. Toto pravidlo nabývá mimořádné důležitosti zvláště při nepříznivých klimatických podmínkách, za soumraku a za tmy

-- každá školní brašna, kterou rodiče dítěti zakoupí by měla být vybavena reflexními prvky.

Tyto odrazné plošky je vhodné umístit i na oděv, obuv a čepici

-- hmotnost školní brašny i s obsahem by neměla přesáhnout 1/10 hmotnosti dítěte Proč?

Nadměrné zvýšení těžiště dětské postavy vysoko uloženým břemenem ohrožuje stabilitu při chůzi a omezuje motorické schopnosti

-- sklony dítěte sportovat by měli rodiče podporovat: cvičí si obratnost, postřeh, mrštnost

-- děti dospělé napodobují, a to i v chování souvisejícím s dopravou. Především rodiče a starší sourozenci ovlivňují svým chováním mladší děti nejvíce.

-- při doprovodu dětí do školy je nutné důsledně dodržovat všechna dopravní pravidla platící pro chodce

-- dítě vedené za ruku by vždy mělo jít na straně odvrácené od dopravního ruchu

-- pro přecházení vozovky by měly být zásadně vybírány pouze přechody pro chodce, i když to může znamenat malou zacházku.

-- další krokem jak předejít nechtěným rizikům na cestě do vyučování je založením občanského sdružení rodičů, které by na základě vytvořené mapy rizikových míst mělo na starosti přechody pro chodce v době od 7-8 hodin ráno. Při pravidelném střídání, by na každého rodiče vycházela 1 služba v rozmezí cca 3-4 týdnů.

-- pro lepší přehlednost na přechodu se doporučují používat pro nejmenší děti bezpečnostní vesty, které jsou součástí výbavy automobilu a jejich pořizování je v řádu desetikorun.-

-- dále je vhodné vytvoření tzv Velké školní mapy, kde se mapy jednotlivých tříd škol sloučí pod tuto mapu, která se stane podkladem odborné dopravní studie vytvořené pro instituce jako jsou městské zastupitelstvo a městská policie, které navrhnou jak nebezpečná místa v co nejkratším termínu upravit do bezpečné podoby.

Průběh projektu

- úvodní setkání - vedoucí projektu (může být z řad rodičů, pedagogů či zástupců žákovského parlamentu) seznámí rodiče, starší žáky a širší veřejnost se smyslem a cíly projektu, ukáže principy a možnosti zklidňování dopravy a poradí kde získat mapky na internetu

- ustavení pracovní skupiny ze zástupců městské části, rodičů a žáků, odboru dopravy, majitele komunikací, dopravního inspektora a stanovení harmonogramu projektu.

- přehled dopravního chování žáků (na základě dotazníku)

- dopravně inženýrská studie (zpracovaná dopravním odborníkem, s návrhy na úpravu komunikací)

- úprava komunikací a dopravy takovým způsobem, aby vyhovovaly požadavkům žáků na maximální možnou bezpečnost

- zveřejnění výsledků na internetu a v dalších médiích

Projekt lze uskutečnit od mapování aktuální situace až po zpracování studie za velmi krátkou dobu.

Martin Šrubař –předseda Komise Bezpečnosti a dopravy